

Szerkesztői szállítás:

Polgári-felkötésű 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények emelkednek.

Az érdekes, szellemi közlemények, közlemények, közlemények.

Előfizetési díjak:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 frt.
Negyedévre 3 frt.
Egy hónapra 1 frt.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetők a hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyzet méretű hirdetés naponta 30 kr.
Hosszabb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.
Habsburgi és Vogler (Neuer Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erszék-t 9 szám emelet.)

„KELET”

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hónapra 1 frt.
Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Pest, febr. 21. 1871.

(A.) A bécsi birodalmi tanács hosszabb szünetelés után tegnap kezdte meg újlag parlamentaris tevékenységét. Elnapoltatása idején az osztrák kormányviszonyokra nézve rendkívüli változások történtek. Potocky Alfréd gróf kiegyezkedési miniszteruma megbukott s helyét oly férfiak foglalták el, kiknek multja éppen semmi támpontot sem nyújtott jövőndő tetteik megítélésére, kik a politika terén addig vagy éppen nem, vagy csak alárendelt szerepekben jelentkeztek a világ előtt. Miután kineveztetésük kissé rejtélyes módon történt s vele egyidőben külföldről bizonyos reactionär irányú szellő kezdde hozzánk is átlengeni, a közvélemény a Lajthán innen és túl határozott ellenszenvvel és bizalmatlansággal fogadta az új kormányférfiakat. Általános nézet szerint ultramontanok, alkotmányellenes és federalista célokat tulajdonítottak nekik s a szabadság és dualismus barátait az aggályok egész sora fogta el.

Azonban az ördög nem volt oly fekete, minőnek festék. Hohenwarth gróf tegnap elég hosszú programbeszédet mondott be a birodalmi tanácsban s s-avaiból sok tekintetben egészen más vezérelveket tűntek ki, mint ellenfelei előre hirdették. Nyilatkozatának főmozzanatát azon kijelentés képezi, hogy nem fogja elhagyni az osztrák alkotmány mezejét, melyre esküt tőn s különböző experimentációt alkotmányos úton, alkotmányos eszközökkel fogja megkísérteni. Ez az új kormány programjának sarkpontja. A németek azon aggálya, hogy alkotmányuk az új kormány által alapjaiból ki fog emelgetni, nagy részt el van oszlatva. Itt rejlik a veszély. Mert az, hogy Hohenwarth gróf törvényhozási és közigazgatási tekintetben a jelen legislativ tényezők segélyével reformokat akar létesíteni, ez eszme lehet okosság vagy ördög, de magában véve soha sem alkotmányellenes.

Mi a törvényhozási reformokat illeti, az új kormányelnök a birodalmi tanács kompetenciáját a tartományi gyűlések javára részben megszorítani s ezeknek a törvényhozási kezdeményezés jogát megadni akarja, mert nézete szerint csak ily módon lehet a különböző tartományok külön érdekeit a birodaloméval összehangozni. Ugyanily irányban készül a közigazgatás terén is hatni. Decentralisatió! ez látszik a bécsi kabinet jelszavának lenni s valóban kétségtelen, hogy Európának nincs állama, melynek a decentralisatióra oly szüksége lenne, mint lajthánuli szövetségtársunknak. Ez elvek oda mutatnak, hogy az új kormány még sem oly rossz, minő a hire volt. E program felett lehet vitatkozni, s éppen úgy hozhat jó, mint rossz gyümölcsöket, a mint készítői szakavatottan vagy lelkiismeretlenül kísértik meg végrehajtását.

A szabadelvűség, az egyházi kérdésekről alig néhány szóval, a cseh-lengyel kiegyezésről éppen nem emlékezett meg Hohenwarth gróf beszéde. Mind ezen ügyek rendezése mulhatlanul szükséges az összbiradalom belbékéjéhez s megerősödéséhez. A németek még egy más nagy reformmú létesítését is követelik: a közvetlen választások elvének alkalmazását a birodalmi tanácsra, mely tudvalevőleg a mai napig a tartománygyűlések küldötteiből — tehát indirect választás útján — alakul össze. A Hohenwarth kormány sokat ígér. Ha ígéreteinek jelentékenyebb részét megtartja, ha komoly akarattal kezd Cislajthánia újjászervezéséhez, úgy bizonyára több szol-

gálatokat teend a közügynek, mint minden előde az utolsó tíz év folyamában. De megeshetik, hogy tervei a különböző ellenzéki elemek vonakodásán hájótörést szenvednek. Ekkor azután kétségkívül a reactio buzajka kezdend virágozni. Nem is annyira a Hohenwarth-ministerium, mint inkább biztosan várható utóda költé fel kineveztetésekor politikusaink aggályait. Ez aggályok ma siucsenek teljesen eloszlatta. Közvetlen veszély ugyan nem fenyeget bennünket, de a jelenkori rohamosan menő politikai életben ki sem láthatja előre, hogy a veszélyes symptomákból mikor fog maga a veszély kibontakozni.

Bukuresti levél.

(Saját levelesőnkől.)

Febr. 18. 1871.

A senatus ülése febr. 15-én.

Weissa senator interpellálja a miniszteriumot a fejedelmi irat tárgyában. A miniszter oly forma nyilatkozzal felel, milyent a képviselők kamrájában tett. — Desliu, Cracte, Adamache s más senatorok hiába kérnek szót; az elnök nem enged meg vitát és sürgeti a Weissa által tett indítvány elfogadását. A szavazás eredménye teljesen kétes volt; ellenpróbát kívánnak, vagy névszerinti szavazást; az elnök mind erről mit sem akar tudni és az indítványt a senatus által elfogadottnak nyilatkoztatja ki, ámbár nehezen volt elnézhető, hogy a jelenlévő 35 senator között, legfeljebb 16 s pedig: Weissa, Plagino, Lahovari, Ghermani, Sutz, Sc. Rosetti, Bascoveanu, Prodanu, Cerchesu, Solomon, Petrescu, Grecianu, s még más három szavazott mellette.

Az említett indítvány következőleg szól:

„Tekintve azt, hogy a senatus, ezen egyensúlyozó s fontartó testület (corpu ponderatoru si conservatoru) arra van hivatva, hogy ezen intézményeket, melyeket az ország kormányzata s érdekeinek kezelése végett önönmagának adott, megőrizze;

„tekintve azt, hogy a senatusnak, ezen az egész ország összes érdekeit képviselő testületnek, kötelessége, az ország helyzetére folyton figyelemmel lenni, és azt minden alkalommal egész őszinteséggel fölírni, hogy azon akadályokat, melyek haladásának útját állják, ideje korán észrevehesse s eltávolíthassa;

„tekintve azt, hogy ha az ország ma aggasztó s nehéz helyzetben van, senki sem tagadhatja, hogy ezen helyzet azon nehézségekből eredt, melyek az új törvények alkalmazásánál politikai művelődésünk tényleges állapotai mellett felmerültek; s másrészt azt, hogy e helyzet ismét ama téveszmék következménye, melyek a nemzet többségének szemlése s hazafias érzelmeivel ellenkeznek;

„tekintve azt, hogy a senatusnak, ezen conservativ testületnek kötelessége a fejedelem oldala mellett állani, és azon trónt, melyet neki az ország oly lelkesedéssel adott, támogatni; és a fejedelem nemes eszméit s hazafias érzelmeit bátorítani (incurragia). annál is inkább, mivel trónjának megszilárdításától az ország békéjének fentartása, annak állandósága, a politikai fejlődés és anyagi s erkölcsi érdekeink virágzása függ, következésképp vonakodunk kell a bizonytalanság karjaiba vetni magunkat;

„mindezen okoknál fogva a senatus ó fenségét I. Károly fejedelmet őszinte hódolatáról biztosítja. és kijelenti, hogy az ország ó Fenségéhez és dynastiájához szorosán ragaszkodik és őt mindenben támogatni fogja, az ország erősítését, jólétét és felvirágzását célozza, hogy az összes román nemzet a valódi haladás jótévő gyümölcseit élvezhesse.

„Erre napirendre térünk.” (Aláírva: Th. Weissa.)

Már most az a kérdés, mily utat fog a kabinet követni, hogy ezen parlamentarizmus dilemmából magát kiszabadítsa? ...

BELFÖLD.

A Szász universitás ülései.

A febr. 20-diki ülés egyike volt a legviharosabbnak, melyben a pártok ismételve és pedig igen erősen mérköztek meg. A mérközés egyébiránt mindannyiszor az ifjú szászok győzelmével végződött és pedig 22 szóval 17 ellenében, 4 képviselő távollétében (egy pedig, Dr. Tincu még meg sem érkezvén.)

A jegyzőkönyv hitelesítése után elnök bemutatja Dr. Tincu, szászvárosi képviselő, megbízó levelét, mely az igazoló bizottmányhoz utasítandó. A törvényhatósági bizottságba megválasztatik Ernst Frigyes (37 szóval 38 közül.)

Következik a napi rend és pedig a belügyérhez intézendő üdvözlő felirat javaslata, melylyel szemben Dr. Zekeli ellenjavaslatot nyújt be; amaz, az ifjú szászoké az unió, emez, az ó-szászoké, a „szász nemzet privilegiumainak” értelmében és hangsúlyozásával van szerkesztve. Hosszas és heves vita után elfogadjatik, a fent jelzett számok szerint, a bizottság javaslata, nem különben az új oktatás-

ügyérhez intézendő bizottmányi javaslat is, mely az ó-szászok részéről még hevesebb ellenzésre talált.

Majd Brennerberg bizottmányi előadó jelentése a ... megyei fölterjesztésre, mely tiltakozik az egyetem jogosultsága ellen az iránt, hogy a „szász nemzet” vagyona fölött határozhasson. Az ó-szászok, élőkön Wittstockkal, indokolt napirendre térést akartak, míg az ifjú szászok az universitás jogszerezését vitatták s a határozat ez értelemben is hozott. Wittstock és társai különvéleményt jelentenek be.

Az egyetemi hivatalok rendszeresítése a szász föld teljes rendezésének idejére halasztatik.

A pénztárnok nyugdíjazásának, esetleg ez állomás új választás általi betöltésének kérdése — az idő előhaladta miatt — el nem döntetvén, a következő napi ülésre halasztatik.

Udvarhelyszék febr. 19.

Az eddig tisztán jobboldali Udvarhelyszéken fölka-vart baloldali mozgalom megindításának, és a rejtett rugók alattomos, de kétségbeeséssel végig vitt működésének fölőtte érdekes története van, melynek rejtelmait — mint halljuk — Kemény Pál barátom készül egy önálló riportban saját memoirjaival kapcsolatosan világ elébe tárni. Előre is ajánljuk ez érdekes művet minden rendű, rangú és oldalú olvasóink figyelmébe. Fölőtte érdekes lesz ... Nagyon sokat lehet abból tanulni ... Kostoloul és Udvarhelyszék jelen politikai pártviszonyainak ismertetéséül álljon itt abból egy kis mutatóvány.

„Van Udvarhelyszéken egy erőteljes, szabadelvű, józanan haladó fiatal párt, mely minden jóra való reform eszmét nemes lelkesedésének egész hevével szokott felkarolni és életbe léptetni. Jelszava mindig és mindenütt: „győzzön a jobb”!

E párt győzött a dultói segédek választásánál, a királybíró választásánál, s legutóbb a követválasztás alkalmával. Életrevalósága iránt többé kétség nem lehet. De kiválóan praktikus ügyességre mutató tulajdonsága az ifjú pártnak főleg abban áll, hogy székünk határain túlható politikai dolgokkal csak is annyiban foglalkozik, mennyiben az országgyűlésre deák-párti követet választ; azontul minden erejét, minden figyelmét belügyeinkre, keblidolgaikra irányozza. Nem akarja Európa sorsát sem Udvarhelyről, sem Szítás-Keresztúrról dirigálni; megelégszik azzal, ha „saját háza elejét tisztán tartja.” Igyekszik szilárdítani meggyeinkben a személy- és vagyonbiztonságot; segíti a népnevelést; teljes erővel azon van, hogy utvonaink helyreállítsanak; fáradozik a népbankok, tűzoltó egyletek létesítésén stb. stb.

Szerény, de hasznos munkakör. S ha a megyeinkben alakult pártok általában ilyenek lennének, ha a helyett, hogy Deák Ferenczet tanítgassák államkötelességre, keblidolgaikat igyekeznének minél jobb rendbe hozni: nehány rövid év alatt a magyar birodalom erő, pénz és hatalom tekintetében nem szorulna kölcsönre! ...

... Az udvarhelyszéki balpárt lényegileg nem baloldali párt, hanem az előbb leirt fiatal reform-párt ellen megindított reactio ...

Beszélgünk nyiltan! Azon egyének, kik 1869-ben Ugron Lázár megválasztása érdekében legnagyobb tevékenységet fejtettek ki, — azon Ugron Lázár érdekében, a ki kora ifjúságától fogva ó conservativ ember volt, ezen egyének, névszerint Ugron Zsigmond, Ugron Lajos, Ugron Gáspár, Ugron Ádám és Ugron Tamás évek óta ellentétben állottak a valóban szabadelvű deák-párti egyénekkel. Az ellentét lassanként annyira éles lőn, hogy a legközelebbi követválasztás alkalmával, az említett urak inkább baloldaliakká lettek, semhogy az alakuló fiatal reformpárttal egy táborba sorakoztak volna.

... Feleljének uraim őszintén, habár csak önmaguknak is, ezen kérdésre: ha 1871 febr. 4-én követjelöltek gyanánt a jobboldali Ugron Lázár és a baloldali Orbán Balázs állottak volna egymással szemben, melyiknek érdekét mozdította volna elő az önk arrogált nagy befolyása?!

Nem említem azon szárnyaló hirt, hogy mostani főkirálybíránk amoveitátása céljából Orbán B. megválasztása Ugron L. érdekében álló dolog lett volna, lévén a felső-fehéri főispánság ez idő szerint kellemetlen, és lévén Dániel G. elmozdítása esetében az udvarhelyszéki főkirálybírára kellemes kilátás. Azt is mellőzöm, hogy f. évi jan. 14-én tartott jobbpárti konferenciánkra Ugron Gáspár, mint egyik jobboldali jelölt bizalmi férfira, megjelent, s a hies Dózsa Sándor ugyanakkor hasonló minőségben szavazott is arra, hogy a három jobboldali jelölt melyikével verhetjük meg legbiztosabban a már akkor föllépett baloldali Orbán Balázst, aztán tíz nap múlva jan. 24-én megjelent a baloldali proklamáció, aláírva többek között Dózsa Sándor és Ugron Gáspár által is ... Mindezekre nem fektetek nagy súlyt ... Hanem azt ne mondjátok nekem, hogy meggyőződésből vagytok baloldaliak; még kevésbé, hogy szabadelvűek, és legkevésbé, hogy következetesek volnátok! ...

Igy ir Kemény Pál barátom. Ő pedig, tudja ezt egész Udvarhelyszék, jól szokott értesülve lenni ...

Ajánlom saját alá rendezendő művét az olvasó közönség figyelmébe!

Veres Józsi.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, febr. 22.

Elnök: Somssich Pál; jegyzők: Bujanovics, Széll, Paresetics.

A múlt ülés jegyzőkönyve hitelesítették. Több kérény benyújtása után

Sratimirovics György nyilatkozik gr. Andrássy miniszternek válaszára s végül a következő határozati javaslatot nyújtja be:

Miután a ház a keleti politikát illetőleg a haladás-ellenes mohamedán helyében leendő szabad keresztény államok képződésében az osztrák-magyar monarchia kulturális missiójának s jövőbeni hatalmi állásának feltételeit látja; ennek folytán felszólítja a kormányt: miszerint törvényszerű befolyását a külügyi politikában oly irányban emelje érvényre, hogy a keresztények eshetőlegesen felszabadulása a mohamedán uralom alól, a monarchia részéről semmiben ne akadályoztassék.

A ház a választ tudomásul veszi, s a határozati javaslat kinyomtatását elrendeli.

Wahrman Mór: A vasúti szállítási kalamitások ügyében határozati javaslatot nyújt be, kéri azt kinyomtatni és a közlekedési ministerium költségvetése alkalmával tárgyaltatni. (Helyeslés.)

Gorove közlekedési minister: hozzájárul a határozati javaslatához.

Széll Kálmán a pénzügyi bizottság jelentését mutatja be az indemnity törvényjavaslatról; a bizottság azt elfogadásra ajánlja. Kinyomtatik és az osztályok ma 5 órákor össze fognak ülni e tárgyban tanácskozándók.

Hodossy Imre a mentelmi bizottság jelentését mutatja be Guthy Benő ügyében. A bizottság, öt kiadatni indítványozza, a ház a jelentés kinyomtatását és annakidején való tárgyalását rendeli el.

A felvett napirendben folytatólag tárgyalatik a vál-lás- és közoktatásügyi ministerium 1871-dik évi költségvetése.

A IV. czim (tanintézetek fedezete) első rovata 201,819 frttal, a 2., 3., 4. és 5. rovat alatti fedezet (vizsga díj 500, tanpénz 6848, siketnémák 22,861, járulékok 23,407 frt) 205,126 frt. összegben tudomásul vétetik.

V. czim. Ösztöndíjak s egyéb tanulmányi célok. Előirányzat 71,590 frt, mit a bizottság megszavaztatni ajánl.

Ebből utazási ösztöndíjakra 20,000 frt, a bécsi The-resianumra (3 ifju tartása stb.) 5725, nagy-szebeni The-resianum-árvaházra 22,650 frt. esik.

Várady és Tancsics megjegyzései után, az egész czim megszavaztatik.

VI. czim. Közművelődési célok. Előirányzat: 170,384 frt.

1. rovat. Magyar nemzeti muzeum. Személyes járandóságra kértik 26,800 frt.

Szathmáry Károly fölszólalására Pulszky Ferencz (mint muzeumi igazgató) jelentést tesz a muzeum állapotáról.

A rovat Tancsics rövid megjegyzése után megsza-vaztatik.

Hasonlókép megszavaztatik a 2. rovat is (muzeumi általános kiadások 48,874).

A 3. rovatbeli 5,710 frtnyi összeg (nyugélvezmények) a bizottság jelentése szerint a ministerium összes nyugdíjai közé tétetik át.

4. rovat. Képzőművészeti célokra megszavaztatik 20,000 frt.

5. rovat. Történelmi műemlékek felkutatására elő-irányoztatott 16,500 frt.

Henszlmann Imre módosítványt nyújt be, mely

szerint ez összeg egy a magyar és erdélyországi műemlé-kek fentartása céljából alakítandó felügyelőség számára megszavazandó; elfogadtatik.

A lőcséi templom kijavítására kért 500 frtra nézve (6. rovat.) Henszlmann Imre azon módosítványt teszi; hogy ez a fentebbi célon kívül a visegrádi romok és lé-bényi templomra is terjesztetnék.

E módosítvány mellett gr. Csáky Tivadar, Zsedényi Ede, Irányi Dániel szólalván fel, az Csengery Antal és Simonyi Ernő indítványához képest a pénzügyi bizottság-nak adatik ki véleményezés végett.

7. rovat. Magyar történelmi források kiadására 15,000 frt irányoztatik elő, mit a pénzügyi bizottság megszava-zandónak véleményez.

Horváth Mihály idokolt javaslatot tesz, hogy e tét-el 20,000 frtra emeltessék s ez iránt módosítványt nyújt be. (Helyeslés.)

Simonyi Ernő megszavazza az összeget.

Horváth Mihály visszautasítja Simonyi egy meg-jegyzését.

Henszlmann és Vukovics pártolása után a módosít-vány elfogadtatik.

Ezután megszavaztatik a 8. (akademia könyvtára), — 9. (meteorologiai szemléldé), — 10. (természettud. tár-sulat) rovatok alatti 5000—9500, és ismét 5000 forintos tétel.

A 11. rovatnál (elszegényült írók segélyezésére 2500 frt) többek aláírásával módosítvány tétetik, mely szerint e szó helyébe: elszegényült, érdemesült szó teendő.

Csengery Antal az érdemnek ily jutalmazását ne-veltségesnek látja, míg az elszegényült kifejezéssel megegyez a csekély összeg. Simonyi Ernő kérdi, hogy hova for-dítatik, hisz ez nem dispositionsfond, — hogy tudni nem lehetne, — Tanárky kijelenti, hogy egy szegény író 1000 ftot kapott belőle, 1500 frt pedig az írói segély-egylet rendelkezésére bocsátattott. (Helyeslés.)

Schvarecz Gyula, Berzenczey László, Gonda László, Huszár Imre, Csernátony és Tóth Kálmán hozzászólása után elfogadtatik a p. ü. bizottság jelentése.

Tornamesterek képzésére (12. r.) megszavaztatik 5000 frt

Zenészeti célokra adatik 5000 frt. Jankovics Miklós azon módosítása szerint, hogy fele a nemzeti zene-dének, fele zenészeki ösztöndíjakra szavazzassék meg.

A muzeum fedezetétől 24,490 frt vétetik fel.

Az ülés 1 óra 30 perczkor véget ér.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, február 23.

(s.) A francia nemzetgyűlés f. hó 19-ki ülésében Thiers kormányelnök kifejté az új francia kor-mány programját, mely röviden abban központosul, hogy mindenek előtt a békét kell megkötni s a háboru ütötte sebeket beheggeszteni. S csak ezután lesz ideje a nemzet-nek a kormányalkat felett határozni. Beszéde általános tet-széssel fogadtatott, annál is inkább, mivel Thiers állítólag magán enunciatióiban a köztársaság mellett nyilatkozott. Ugyanezen ülésben J. Favre azon indítványára, hogy a törvényhozó hatalom is vegyen részt a békétárgyalásokban, egy 15 tagu bizottmány küldetett ki, mely Párisba megy s folytonos összeköttetésben marad az alkudozókkal, azután pedig jelentést teend a nemzetgyűlésnek.

A Bismarck és Favre között lefolyt előzetes békétárgyalásokra vonatkozólag a „N. Fr. Presse“ bor-deauxi levelezője érdekes részleteket tartalmaz, melyeket azon-ban szűk terünk miatt nem közölhetvén, csak egy-két fon-tosabb momentum kiemelésére szorítkozhatunk. A levelező szerint Poroszország feltételei kezdetben valóban oly tul-zottak voltak, mint az akkori hírek mondták volt, s egye-

törvényszék elé állították; de nem sokat lehetett tőle meg-tudni. Ő maga Nikolajew egy más negyedében lakott s összevissza csak annyit tudott, hogy házát mintegy négy hóval előbb egy zsidónőnek adta bérbe, kit — útlevele sze-rént — Schmul vagy Schmulkenak hívtak, a mit a rendőr-ségnek annak idején kötelelőgszerűen be is jelentett. Egy fiatal lány, szintén útlevéllal ellátva, így végzé vallomását, nem sokkal azután az öreg zsidónőhez költözött.

És micsoda keresetük volt e nőknek? Semmit sem tudott róla. Voltak-e még más bérlakók? Arról sem tu-dott semmit. A mi pedig a fiut illeti, ki a házgondnoksá-got vitte, az meg Pétervárra, Odesszába, vagy más vala-hová utazott. Az új főügyelő csak jul. elejétől fogva állt szolgálatában.

A rendőri naplókban és a szomszédságban megindi-tott vizsgálatok azt az eredményt mutatták föl, hogy a Schmulke és lakónője, kit úgy látszik Bengel Frideriká-nak hívtak, jul. 20-dikán hagyták el Nikolajewet, a nél-kül, hogy megmondták volna hova? Ama cigány formájú és három ezüst gombu titokzatos embert, valamint a barna bőré és tömött haju idegen lányt senki sem ösmerte, vagy legalább nem akarta ösmerni.

Mihelyt a hadnagy el tudta hagyni a kórházat, ma-ga is elment a ránézve oly végzetessé lett házhoz.

A kis szobában, hol Kolibrival mulatozott, s mely még most is egészen pézsma szagu volt, egy második kis ajtót is fedeztek föl, melyhez második látogatása alkalmá-val a zófa oda volt huzva s a gyilkos valószínűleg azon jött be.

A hadnagy nem mulasztá el egy folyamodvány be-nyújtását, az előirt formában. A vizsgálat megkezdett. Egy egész halom rendelet — egymásfolytában futó szá-mokkal — adatott ki és küldöztetett minden irányban. Is-mét egy halom — szintén számozott — felelet érkezett idő-

dül Favre rábeszéléseinek s ékesszólásának sikerült Bis-marckot méltányosabb követelésekre birni.

Mint hogy a béke, — mint legutóbbi táviratunk jelzé, — szerdán vagy csütörtökön fajt accomplivá vált: nem akarjuk e lap t. olvasót a legujabban felmerült többé-kevésbbé megbízható hírlapi kombinációkkal terhelni; me lehet e sorok megjelenésével magán-táviratunk már hozni is fogja a háboru ez utolsó főeredményét.

Az új franciaia kormány jellemzésére felemlitendőnek tartjuk, hogy Favre, Pikard és Simon képviselik a republicanus elemet, Thiers és Dufaure orleanisták, amaz gyengébb, emez erősebb színezettel, Pothnan és Leflő ka-tonák, kik tehát a többséghez fognak hajolni, mit Lam-brecht és Ravey, kiknek politikai hitvallomását még nem ismerjük, fognak eldönteni.

A párisi zajongó negyedek a rendőrfőnök megha-gyásából átkutatattak s számos fegyver és kézi gránát ko-boztatott el. A hatóság kellemetlen tüntetésektől tart Vil-mos császár és Bismarck ellen az eshető bevonulás alkal-mából. A német préfet St.-Denisre 800,000 frank hadi-sarczot vetett ki.

Németország el van határozva, hogy a háborut foly-tatni fogja, ha kárpótlást nem nyer a multakért s biztosítékokat a jövőre nézve. Az eilenségeskedések megkezdésével az összes párisi erődotket légbe röpteni, nem különben Párist megszállani szándékoznak a németek.

Gortsakoff a párisi orosz ügynököt oda utasi-totta, hogy Bordeauxba menjen s Thiersnek kijelentse, hogy Oroszország legott elismeri a franciaia kormányt, mihelyt az kellően megalakul.

Az angol alsóház 17-ki ülésében lord Enfield, több tag kérdéseire válaszolva kijelenti, hogy a külügyi hivatal semmi hivatalos értesülést sem kapván a porosz seregek tervezett Párison átvonulása iránt, semmiféle kísérletet sem tett arra, hogy a poroszokat erről lebeszélje. Egy Orosz-és Poroszország közti egyezkedés iránt némely hírek elju-tottak ugyan a külügyi hivatalhoz is, de azok semmi hi-vatalos alakot sem vettek föl: arról sem kapott a kormány bármely hivatalos értesítést, hogy a poroszok a fegyver-szünet óta rablást követtek volna el.

Erre Herbert a háborura vonatkozó iratokra hívja föl a figyelmet, azokból azon következtetést vonván, hogy a kormány egész eljárása a legerősebb kárhóztatást érdemli meg, s főleg megrová az angol külügyi hivatal által föl-talált „erkölcsi semlegességet“; végre azon indítványt te-szi, miszerint a ház véleménye sz-rint, a kormánynak kö-telessége a többi semleges hatalmakkal egy, Franciaor-szágra nézt becsületes béke létrejöttén közreműködni.

Az erre keletkezett hosszas vita folytában, többek közt Peel Robert a kormány politikáját, mint „önző el-szigeteltség“ politikáját támadá meg. Szerinte az Anglia jellemének s hitelének lealázását idézte elő. Erélyesen pa-naszt emel lord Lyonsnak Párisból elszökése iránt. Továb-bá azt bizonyítgatja, hogy Németország unificatioja, egy nagy katonai kényuralom föllállítására vezetvén, nem le-het Európa hasznára.

Végre, miután Gladstone biztosításai Herbertet kielé-gíték, az indítványtevő maga visszavonta azt.

A conferentia nem fogja csöndben elvégezni fel-adatát, mint várható volt. Többsége elhatározta, hogy a fekete tenger, idegen hadihajók előtt ismét megnyitassék s a Portának visszaadassék azon jog, miszerint a Darda-nellákba tetszése szerint minden hadihajót bebecsáthasson. Oroszország elfogadta a határozatot. Ellenben Törökország csak két hadihajót akar a Dunatorkolatokhoz bocsátani. A dolognak nagyobb jelentősége nincs, mert Oroszország — habár csak két hajóját eresztik is át a Dardanellákon — a Feketetenger partjain elég sok hadihajót építhet s így a semlegesség egyszerű eltörölésével is elérte célját. Igen valószínű, hogy a Porta engedni fog.

vel; de az egész ennyiből állt: A gyanus egyének eltün-tek s elő sem kerültek s velők együtt a korona pénze, mintegy ezerkilencszáz tizenhét rubel és néhány kopek, az akkori időkben nem épen jelentéktelen összeg.

A szegény hadnagnak tíz év folytán kellett túrnia, hogy fizetéséből lezuhásokat tesznek, hogy az összeg visz-szaforodjon, míg az a szerencse érte, hogy egy amnesz-tia, mely rá is kiterjedt, a hátrálék lefizetését neki is elengedte.

Eleinte majdnem meg volt győződve, hogy az egész szerencsétlenség oka, az ellene forralt összeesküvés feje Emilia, hűtelen „czukor babája“ volt. Emlékezett, hogy midőn utolszor volt vele együtt, elég balgatag volt s el-aludt a zófán, ébredésekor látta zavarodását s aznap este vette észre tűszőjén ama féslet, mely bizonyosan azon olló nyomán támadt, a melyet Emilia előle zsebébe rejtett. — Emilia mindent látott, mondá, megmondta a vén szipír-tyónak és annak a más két ördögnek. A nekem írt levél-lel tört vetett s én bolond gyanutlan belementem; de ki is tett volna felőle ilyesmit föl? S erre maga elé tűntette Emilia ártatlan, szép ábrázatát, tiszta, mosolygó szemeit. — Oh! asszonyok! asszonyok! mondá, fogait csikorgatva, — Krokodilfajzatok! — De midőn végleg elbocsátották a kórházból, megint lakába tért, valami olyat tudott meg, mi egészen más útra téríté gyanuját. Aznap ugyan is, melyen közelebb a sirhoz, mint az élethez, a városba be-hozták: egy fiatal lány, ki a leírás szerint csak Emilia le-hetett — könyázott areczzal, szétzilált hajjal jelent meg a hadnagy lakásán, s miután inasától utána tudakozódott, mint egy örült rohant a kórházhoz; ott azt mondták a lánynak, hogy a hadnagy egy napot ha él, mire eltávo-zott, kezeit tördelve, és a leghereesebb kétségbeesés közt.

(Vége köv.)

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Jergunow hadnagy kalandja.

(Elbeszéli Turgénjew Iván.)

IV.

(1. folyt.)

Junius 16-dikán esti 7 órákor volt utolszor látoga-tóban madame Fritchenél s 17-dikén, déltájt tehát majd-nem hoszonnégy órával később egy juhász a Chersoni or-szágut táján, két werstnyire Nikolajewtől, egy szakadás-ban eszmélet nélkül találta meg, behasított fővel, kék fol-tokkal nyakán. Egyenruhája és mellénye ki volt gombolva, minden zsebe kifordítva; csákJója és vadáskése eltűnt, nem-különben bőr tűszője is. A letaposott fűről és az agyagos, homokos földön végig vonuló nyomokról következtetve ugy kellett lenni, hogy a hadnagyot az országuttól a szakadá-sig vonszolták s valószínűleg csak ott hasították be fejét, valamely éles eszközzel, talán épen saját vadáskésével. S csakugyan az egész csapás, hol elburezolák semmi vér-nyomot nem mutatott, míg teje körül egész vértócsa állt. A gyilkosok valószínűleg előbb eszméletlenül tették s csak azután kísérték meg, hogy megfojtsák; azután kivonszolák a városból, a szakadás meredélyéig, hol az utolsó csapást mérték rá. Csak vas idegeinek köszönhető a hadnagy, hogy életben maradt, mert csak jul. 23-án, tehát az esemény után 5 héttel tért vissza teljes öntudata.

Jergunow azonnal jelentést tön fensőbbségénél, szó-val és írásban előadta az egész szerencsétlenséget, mely érte, s tisztán mrgjelölte madame Fritsche házat. A rend-őrség odasietett, de senkit sem talált ott. A fészek üres volt. A háztulajdonost, egy rendkívül öreg és nem kevésbbé süket embert és városi polgárt, ugyan nyakon csipték és

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, febr. 24. 9 ó. 4. p. d. e.
Érkezett: febr. 24. 10 ó. 50 p. d. e.

Vilmos porosz császár tegnap fogadta Versailles-ban Thierst és Chanzyt; ez utóbbi után a koronaherceget is meglátogatta.

A legbiztosabb forrásból azon hírt regisztráljuk, hogy a béke bevezetett tények tekintetétől.

A németek valószínűleg vasárnap vonulnak be Párisba, azonban a legnagyobb csöndben, győzelmi ünnepélyi pompa nélkül. Híre van, hogy a fegyverszünet márcz. elejéig meghosszabbított.

Állítják, hogy a hadi kárpótlás csak 500 millió tallért teend.

Napoleon Wilhelmshöheből el akar utazni; már előkészületeket is tesz; valószínűleg e hó 28-án megy Angliába, vagy Amerikába.

Amerikából újabban ismét nagy fegyverszállítmányok érkeztek Franciaországba.

Táviratok.

Bécs, febr. 22. Smolka a földmívelési minis-
teri állás elfogadását azon feltételhez köti, hogy a
reichsrath fölösztatása után a lengyel resolutio octroi-
rozás útján vitessék keresztül.

Bécs, febr. 22. Berlinből távirják a „N. fr.
Pr.“-nek, hogy a porosz koronahg f. hó 16-án egy
négy napos útra kelt Orléansba és Toursba. A ver-
saillesi palotában berendezett tábóri kórház felosz-
lattatik.

Bécs, febr. 22. A vízárnál mutatkozott veszély
egyszerre, egész váratlanul oszlani kezd.

Bécs, febr. 22. Apponyi grófnak a főlovász-
mesteri állomásra való meghívását mindinkább em-
legetik.

Bécs, febr. 22. A Hohenwarth-féle nyilatko-
zatok a budget-bizottmány mai ülésén, határozottan
ellenségeseknek tekintetnek az alkotmánypártiak ré-
széről, Hohenwarth, mint mondják, a volt polgár-
ministereket, midőn a választási reform iránt tettek
kérdést, kigunyolta. Sem az alkotmány-választást,
sem a vallásfelekezeti törvényeket, sem adóreformo-
kat illetőleg nincs készen kormányi tjavaslat. Bres-
tel indítványa az egy havi adó megszavazását ille-
tőleg elfogadtatott; egy új felirat intézése a császár-
hoz, valószínű.

Berlin, febr. 22. A „Pr. Corr.“ írja: A német
birodalmi kormány a békefeltételeket határozottan
azon mértékre szabta ki, melyen alól engedménye-
ket már nem tehet, s így a francia alkudozók ré-
széről főképpen csak gyors és szilárd elhatározás
foroghat fenn. Azon esetben, ha már a fegyverszü-
net lefolyásakor a német követelések lényegileg el-
fogadtatnak, lehetőleg ismét rövid meghosszabbítást
engednek. Ha az eddigi jelek nem csálnak, úgy a
legközelebbi hét meg fogja hozni a helyreállított
béke alapját.

London, febr. 22. A „Times“ jelentése szerint
Baude kineveztetett francia képviselőnek a confe-
rentián. „Daily Telegraph“ Madridból jelenti: A
spanyol királyné állapotát veszélyesnek tekintik; a
királyné az utolsó kenet szentségének felvételét
kivánta.

Páris, febr. 22. Trochu egy levelet hoz nyil-
vánosságra, melyben a német csapatoknak Párisba
való bevonulása ellen szólal föl. A capitulatio fö-
lötti egyezmény szerint, mit csupán az éhség volt
képes dictálni, a hadi becsületet az ellenség respec-
tálni akarja; az ellenség nem vette be ostrommal
az erődöket, miután még a külső védműveket sem
volt képes elfoglalni. Ha a németek megtartanák a
bevonulást Párisba, az erőszakosságért csupán gyű-
löletet aratnának; ez esetben a város a kapukat —
hír szerint — ünnepélyes óvás mellett bezárná, s
kényszerítene az ellent, hogy azokat fegyverrel nyis-
sa ismét meg. A fegyvertelen Páris az ítéletet ily
eljárás felett a történelemre bízhatja. — A levél
nagy sensatiót okoz. — A hatóság 300 bombát tett
zár alá. — A németek előkészületeket tesznek az
ünnepélyes bevonulásra.

NAPI HIREK.

Kletzer Feri és neje második hangversenye a teg-
napi szini előadás folytán, még fényesebben ütött ki, mint
az első s így csak szerencsét kívánhatunk közönségünknek,
hogy a művészpár még egy előadást tart a Redoute ter-
mében, vasárnap, esti 7 órakor. Előre figyelmeztetjük műértő
közönségünket e hangversenyre, mely annyi művészi erőt
együtt keretbe, s melyben Kletzer Valéria asszony anya-
nyelvén is be fogja mutatni művészetét. A hangverseny
műsorozata im ez: Első szakasz. 1. Sonate a XVII-ik
századból, zongora és gordonkára Asiolitól — előadják:
Gegenbauer J. és Kletzer F. urak. 2. Ének, Weiszbach
Jeanette kisasszony. 3. a) Bölcse-dal, zongorára Schuman-

tól. b) Ária, a XVI-dik századból Pergolesetől. c) Sere-
nade (a hires) Haydn-tól. Gordonkára szerző s előadja Kle-
tzer F. ur. 4. Melodráma, der „Heide-Knabe“ Hebbeltől.
Szavalja zenekísérettel Kletzer Valeria asszony. Zenéje
Schumantól. Második szakasz. 1. Trio, la Serenade,
hegedű-, gordonka- és zongorára Rossinitól, előadják:
Szenkovits J., Kletzer F. és Ibner Gy. urak. 2. Ének,
Weiszbach Jeanette k. a. 3. Melodráma, a „három madár“
Toth Endrétől. Szavalja kísérettel Kletzer Valeria asszony.
Zenéje Dopplertől. 4. a) Meditation sur une Prelude de
Bach, Gounod. b) Aria a XV-dik századból Lotti. c)
Arlequin Popper. Gordonkán előadja Kletzer Feri. 5. Me-
lodráma, „Schön Hedvig“ Hebbeltől, zenéje Schumantól.
Szavalja Kletzer Valéria asszony. Helyek ára: Kőrszék 1
frt 50 kr. Zártszék 1 frt. Bemenet és Karzat 50 kr. Je-
gyeket előre válthatni Stein J. és Demjén L. urak könyv-
kereskedésükben, — Ulrich J. és Himmelstein M. urak
ezukrászatában, estve a pénztárnál.

A kolozsvári iparos egylet az alapszabályok 20
és 23 ik §§-ai értelmében az 1871-ik év mártius 5-én
délután 3 órakor közgyűlést tart, melynek tárgyai: a)
igazgatói jelentés a lefolyt évről, b) az igazgató választ-
mány által előterjesztett költségvetés megvitatása és jó-
váhagyása, c) a vizsgáló bizottmány kinevezése a száma-
adások felülvizsgálására, d) határozás az igazgató választ-
mány javaslatai és egyesek indítványai felett, e) az egy-
leti tagok évi részvénydíjai meghatározása, f) az alap-
szabályok megváltoztatása vagy módosítása feletti tanács-
kozások. Mely közgyűlésre az egylet jogosított tagjai
tisztellel meghívtnak. Kolozsvárt, 1871. február hava
18-án. Az igazgató választmány.

Laboulaye kitűnő francia írónak „Le prince Ca-
niche“ című műve Amica (Sámi Lászlóné) fordításában
előbb az „Ellenőr“ tárczájában adatott ki. E nevezetes
mű most mint önálló könyv „Pudli fejedelem“ cím alatt
jelent meg és Demjén s Stein helybeli könyv-árusoknál
kapható 1 frt 20 kr. — Laboulaye szelleműs vázlatait
fordító ritka sikerrel ültette át hazai nyelvünkre s
azért bátran ajánlhatjuk e művet mulattató olvasmányak.

Kaulbachot közelebb egy hirlaptudósító látogatta
meg és köztük a jelenlegi francia-porosz háborúról folyt
a társalgás. A hirlaptudósító elmondta, hogy a nemzeti di-
csőséget, a germanismus győzelmét a romanismus felett
Kaulbach volna hivatva megörökíteni. A nagy művész bár
örült a győzelemnek, megilletődve szólott Páris sorsáról s
Jeruzsálem pusztulásához hasonlította. „Mi ugyan — ug-
ymond — nem lánczoltuk az ellenséges vezéreket diadal sze-
kereinkhez, de hány francia hadvezér nem tudta elviselni
hazájának gyalázatát s az öngyilkosságban keresett mene-
dék a fogság ellen. És nem találkozik-e hasonlat a zsidó
vezérek ama sötét alakjai közt, kik a végkimerültségig
prédikáltak, izgattak a háboru mellett, s ama vakmerő
férfiak közt, kiknek Franciaország közromlásában helyén
maradt eszük, szívük, kik merészelték megküzdeni nem-
csak tulhatalmas seregünkkel, hanem a forradalom, az éhség
és kétségbeesés még fenyegetőbb hatalmaival is. Ez a
komoly Jules Favre, kit a gond s bánat szeretett hazájá-
ért idő előtti aggá sorvasztott, kinek élete az utolsó hat
hónapban egyetlen órási munka, egyetlen órási gond volt:
ez az őz Thiers, ki egész Európában hazáját segélyt és
könnyűlehetet koldul, nem bírják-e teljes rokonszenzünket?
És végre az a Gambetta; bár szídják bolondnak, örülnek,
ki hazáját tönkre teszi: mindegy, ő nagy ember, és leg-
inkább emlékeztet a zsidók ama vezéreire, kik inkább te-
metkeztek Jeruzsálem romjai alá, sem mint az ellenség-
nek megadják magukat. És mily sajtáságos: ez a Gam-
betta zsidó.“ A levelező e szavakra azt jegyzi meg, hogy
a művész bizonyosan francziapárti. „Az nem vagyok! —
felele Kaulbach mosolyogva. — Érzelmim oly tiszta né-
metek, mint bárkiéi, s hálát adok Istennek, hogy e nagy
időket megértem! De szemet hunyjak-e azért az ellenség
nagyasága előtt? nem tiszteljük-e önmagunkat és sikere-
inket, midőn ellenségünk nagyságát elismerjük? És végre
nem vagyunk-e mindnyájan emberek, kiket fájdalommal
tölt el egy nagy kulturnép bukása, melynek szellemi ja-
vaink többségét köszönnék, mint a mennyit most bevallani
akarunk?“

A nők alkalmazása táviradknál minálunk is gya-
koribb kezd lenni. A „Szepesi Értesítő“ azt írja, hogy a
Szepességen pl. Olasziban Krompachon, Göllnitz-Bányán és
Szepes-Váralján nőket neveztek ki távirászoknak. Ugyan e
lap arról értesít, hogy Késmárkról és Lőcséről szintén több
nő készül Budára jönni a távirászati tantolyam hallgatása
végett, hogy annak idejében ők is alkalmaztathassanak.

Jókai beszédeinek német kiadásából a második
füzet is megjelent Berlinben. E füzet két beszélyt tartal-
maz: Menyei parittyakövek és a kényszerült multság.
Összesen tíz füzet fog megjelenni a következő tartalommal: 3.
füzet pünkösdi király. 4. Adamante. 5. Párbaj Istennel.
6. A szegény öregasszony. 7. A rézpataki lelkész. 8. Ke-
selyő Péter. 9 és 10. Kedves atyafiak. (A Hon.)

A fekete jhímlő Franciaország északi részében oly
mértékben terjed, hogy Lille városában egymagában na-
ponként 50 haláleset fordul elő.

A királyné az árviz által sujtott bécsieknek 2000
forintot küldött.

Mademoiselle Hortense Schneider az Offenbach
operettek legelső énekesnője, ki számára Offenbach a ge-
rolsteini nagyhercegnőt írta, Rochefort lapja szerint London-
ban meghalt.

Mártius hónapra az Európán kívüli országokba kü-
ldött söröngyökért 22 százalékos agio szedetik be. A 20 frankos
darab 9 frt 95 kr-ért fogadtatik el.

A sétatéri tó márcz. 7-én d. u. 3 órakor a vá-
rosi községi teremben nyilvános szóbeli árverés útján 1.
eshetőleg 2 évre nyílt haszonbérbe fog adni. — Ohajtuk,
hogy e tó, mely az eddigi tapasztalás szerint ügyes keze-
lés mellett nemcsak a közönségnek sok élvezet nyújtani ké-
pes de a bérlőnek is szép jövedelmet hajt, ezután is ügye
kezekbe kerüljön.

Áruminták küldése Keletáziába. Márcz. 15-ig
vel egy corvettehajó indul Hongkongba, osztrák-magyar

árumintákkal. E hajón a magyar iparosok küldeményei
számára külön hely levén fentartva, a kereskedelmi minis-
terium felszólította az orsz. m. iparegyesületet, miszerint erély-
es oda működjék, hogy legalább hazánk fővárosának ne-
hány iparosa a részvételre vállalkozzék. A jelentkezők ne-
vei, valamint az elküldendő mustaruk térfogata és súlya
még e hó lefolyta előtt közlendő a miniszteriummal. Az
iparegyesület ehhez képest köriratotintézt a fővárosi ipa-
rosokhoz, melyből a következőket emeljük ki. Jóllehet a
bejelentési határidő feletti rövidre van szabva, és jelenté-
kenyen meg sem hosszabbítható, az alólirt igazgatóság még-
is alkalmat akar nyújtani, hogy a vállalkozni akaró ipa-
rosok ez ügyben a teendőik felett tanácskozhassanak. E cél-
ra elhatározta a bizottság, hogy szerdán február 22-kén d.
u. 4 órakor az iparegyesület helyiségeiben (Pest országot 7
szám.) általános gyűlést fog tartani, melyben a tárgyra
vonatközlő a Keletáziái expedíció egyik tagja által
tájékoztatásul a szükséges felvilágosítások meg fognak adni
Ugyanez alkalommal meg fog kezdetni a bejelentések
gyűjtése.

Elefántok mint az ostrom áldozatai. Kik az utób-
bi időben Párisban jártak, a jardin des plantes-ban két
igen okos elefánttal találkozott. „Castor“ s „Pollux“ volt
a nevük és mint a kis és nagy közönség kedvencei mindig
számra jó barátok voltak környezve a két kezűk arány-
lából. Azonban az elefántok roppant megokhoz arányos
eledelt fogyasztanak és azért az ostrom alatt e két jó ba-
rát Milne-Edwárd igazgató keze által lelovetett. Bőrök 4000
frankon adatott el, husok pedig főlemésztetett.

Megjelent a „Fröbel“ című lap. 2-ik száma, i-
gen változatos tartalommal. Csak arra figyelmeztetjük a
tisztelt szerkesztő urat, szíveskedjék itt-ott a helytelen szó-
lasmódokat megváltoztatni. Így például Erdélyi Erzsébet
cikkeiben a következő kérdés intéztetik a gyermekhez: Ki-
ről volt szó, ebbe a mesébe? Ép gyermekeknek jól kell
vigyázni a beszédre.

Karváz Gyula csemege-fűszer- s bor kereskedé-
sének árjegyzéke mai számunkkal küldetik meg a tisztelt
előfizetőknek. Csak egy pillantást kell reá vetni és azonnal
láthatni, hogy mindennemű csemege- s fűszerárak a leg-
nagyobb választékban kaphatók Karváz Gyula kereskedé-
sében, magunk pedig tapasztalásból modhatjuk, hogy áru
mind finomság- mind jószág- nézve semmi kívánnivalót
sem hagynak föl. Egyszerűsödő figyelmeztetjük tisztelt ol-
vasóinkat a szétküldött gazdaság, kerti s virág magvak
árjegyzékére.

Magyar regény finn nyelven. A finnek, kik közt
sokan bírják a magyar nyelvet, közelebből bővebben fog-
lalkoznak a magyar irodalom terményeivel. Blomstedt, finn
tudós „A halotti beszéd“ cím alatt egy terjedelmes mun-
kát írt a magyar halotti beszédéről. A finn regénycsarnok
kiadója pedig több külföldi regényt közölve, igéri olva-
sóinak, hogy közelebből a magyar Jókai Mór regényei
közül fog közölni egyet, s előre felhívja rá a finn olvasó
közönség figyelmét. (A Hon.)

A piaci templom környezete megváltására rész-
leteket fizettek 1870-ben:

Br. Apór Géja 50 ft. Bénigni Soma 5 frt. Cink
Pál örökösök 13 ft 50 kr. Gr. Eszterházy Mihály 75 frt.
Folly Mihály 75 ft. Frölich Frigyes és fia 50 frt. Grün
Izidor 200 frt. Ifj. Hincz György 15 frt. Heller Adolf 10
frt. Kiermayer Károly 24 ft. Kálaj Lajos 6 ft. Karváz
József 50 ft. Pál Andr. örök. 10 ft. Özv. Samay Kristófné
5 frt. Szöcs Géjáné 75 frt. Összesen 663 ft 50 kr. Házbr
3207 ft. Kamat 40 ft. Kisegetői kamat 4 ft 60 kr. Szel-
vény 23 ft 88 kr. Régi kamat S. G.-től 40 ft. Várház
pinze 28 frt. Csebresek 1870-ben 12 kr. Egész összeg
1870-ben 4007 ft 10 kr.

Kolozsvárt, december 31. 1870.

Hajós János s. k.

Kőváry László

b. elnök.

b. jegyző.

Schütz János, pénztárnok.

A szerkesztő postája.

A tordai „többek“-nek. Lapunk csak az illem
hangján tartott tárgyalagos ezafolatoknak vnn nyitva
s így önök nyilatkozata a papirkosárba vándorolt; külön-
ben is önök meg lehetnek elégedve, mert a „M. P.“ lám
kiadta nyilatkozatukat.

Üzlet. A gy.-fehérvári piaci árai február 18-án. Tiszta
búza, ausz. mérője, 5 ft — kr., elegybúza 4 ft 55 kr.,
rozs 3 ft 90 kr., törökbuza — ft — kr., zab 2 ft 50 kr.,
széna mázsája 2 ft 15 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 13
ft. 50 kr. marhabús fontja 19 kr., konyhaliszt 10 kr.
borsó 28 kr., lencse 28 kr, paszuly 20 kr. burgonya 2 f 35 k.

A beszerzei piaci árai febr 21-én. 1 mérő tisz-
tabúza, legjobb, 5 ft 20 kr., rozs 4 ft — kr., elegybúza
3 ft 60 kr., zab 1 ft 80 kr. Széna mázsája 2 ft — kr.
Egy öl fa 36 hüv. hosszú 9 ft. Fagygyugyertya fontja 40
kr. Marhabús 18 kr. Konyhaliszt — frt. Borsó, 15 kr
lencse 24 kr., paszuly 12 80 kr., Burgonya — fr — kr.

A dézsi piaci árai február 21-ről. 1 mérő tiszta-
búza legjobb 5 ft — kr., rozs 4 ft — kr. elegybúza 4 ft
80 kr, zab 1 ft 60 kr. Széna mázsája 4 ft — kr. Egy
öl fa 36 hüv. hosszú 9 ft — kr. Fagygyugyertya fontja
40 kr., marhabús 16 kr. Konyhaliszt mázsája 8 ft 40 kr.
Borsó, mérője 4 30 ft, lencse 4 f. 80 k, paszuly 4 ft. 60 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Febr. 23-án 5% Metalliques 100 frt 58.95. Kamat
— 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 68 10. 1860. Köl-
csön 94.50. Bankrészvény 720. Hitelintézeti részvény 200
frt. 251.50. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/4. kr. 123.90
Ezüst 121.75. Cs. kir. arany 5.84. Napoleondor 9.89.

Urbéri kötvények: Magyarországi 79.25. Temesi
77.— Erdélyi 75.—. Horváthországi 83 25.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Beküldetett.

Minden betegség gyógyítása gyógyszer és költség nélkül a **Revalescière du Barry** által Londonból, a mely gyermekeknek és felnőtteknek 50-szer megtakarítja a gyógyítási költséget.

72,000 gyomor-, ideg-, altesti-, mell-, tüdő-, gége-, hang-, lélegzés-, mirigy-, vese- és húgyhólyag-baj gyógyítása, a miről kívánságra másolatok ingyen és bérmentesen küldetnek.

Gyógy. sz. 64.210.

Nápoly, 17 april 1862.

Uram! Egy májbaj következtében 7 év óta bor-

zasztó állapotban voltam, elsoványodtam s kinlódtam. Nem valék képes írni vagy olvasni; minden izom reszketett testemben; rossz emésztés, folytonos álmatlanság szüntelen idegningerben tartott, mely ide-oda üzött, soha nyugtot nem adott; e mellett mindig búskomor valék. Sok orvos kimerült gyógyításomba, de bajaimat nem enyhíté. Teljes kétségbeesésben megkísértem önnek **Revalescière du Barry**-ját, s most, miután 3 hónapig éltem vele, hálát mondok az Istennek. A **Revalescière** legnagyobb dicséretet érdemel, visszaadta tökéletesen egészségemet s abba a helyzetbe tett, hogy társadalmi állásomat ismét elfoglalhatom. Öszinte hálával és teljes tisztelettel.

Bréhan marquise.

1/2 fontos bádog szelemezékben 1 frt 50. 1 1/2 2 frt 50 kr. 2 1/2 4 frt 50 kr. 5 1/2 10 frt —.

Revalescière csokoláde táblákban:

12 esésére 1 frt 50 kr. 24 esé. 2 frt 50 kr. 48 esé. 4 frt 50 kr. list alakban 12 esé. 1 frt 50. 24 esé. 2 frt 50 kr. 48 esé. 4 frt 50 kr. 120 esé. 10 frt — kr.

Kapható Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8. Pesten Töröknel, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Redoutte során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutca 134 szám, bel-monostorutca 175 sz. és fűtér 2 szám a zálogintézetnél, és mindenütt postai utóvét mellett.

Moderateur lámpaolaj és tisztított petroleum gyári áron.

Csiki Imre

kereskedésébe

éppen most érkezett meg a már előlegesen hirdetett

friss vetenénymagvak

C. Placz és fia Erfurti magkereskedőktől még pedig áruk nagyságát nem tekintve a legkitünőbb fajokból, melyek valódiságáról kezeskedem.

Ugy szintén hiteles helyekről hozatott **gazdasági vetőmagvak** is megérkeztek, s lehető **legjutányosabb áron** kaphatók, egyszersmind hogy a nagy érdemű közönség a megrendelen dő vetenénymagvak valódiságáról meggyőződhessek, a magvak számjait és megnevezését az eredeti erfurti árjegyzék szerint **hagytam meg.**

Vidéki megrendeléseket szívesen teljesítenek, valamint árjegyzékkel kívánatra azonnal bárkinek is szolgálok.

Mély tisztelettel,
Csiki Imre.

Bel- és külterületi ásványos gyógyvizek nagy választékban.

Naponta friss élesztő, 1 font csak 50 kr.

Olajba tört és vízfestékek, mindenféle lack-, és firneis-raktár.

(72) (1—2) Hirdetmény.

Tordamegye maros bogáti járásába kebelezett M. Bogát helység birtokossága, és a község részéről ezennel közhírre tetetik, miszerint öszves korcsmárlási joguk, e folyó évi Szentgyörgy napjától számítandó három egymáután következő évekre, a helyszínén f. é. **mártius hava 15-dikén** tartandó árverezés útján, haszonbérbe fog adatni, figyelemztetvén az árverezni szándékozókat, hogy magokat 150 forint bántépénzzel lássák el. Az árlejtési feltételek a helység előljárásságánál az árverezés előtt is megtudhatók.

M. Bogát, 20 ik febr. 1871.

M. Bogát birtokosság és község.

68 2—3

Méltóságos Szilvássy Miklósnának Torda mellett Aranyos-Pojánban 400 holdnyi birtoka folyó évi **április 24-dikétől** kezdve több évekre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni alólírtánál, utolsó posta **Maros-Ludas.**

KERESZTES ARON,
Hadréven.

Óvás!

Miután hamisított Syrup sokhelyt hirdettetik és drullatnak nevet alatt: kötelességemnek tartom a jelen hirdetés által tudatni a t. közönséggel, hogy az általam sok év óta készített

SYROPO PAGLIANO

azok számára, kik valódi syropomat bírní akarják, csak is fő-bizományosom: **Raffi József** ur által nyerhetik Bécsben, Opernring 77. sz. alatt. Egy üveg 1 frt 30 kr. — 6 üveg 7 frt. — 12 üveg 13 frt 50 kr.

Ez egész Európában elősmert házi-szer, melynek sok ezren köszönik ismét visszanyert egészségüket, melyről százanként szólnak a bizonyítványok: feleslegesnek tartom többet kiemelni, s csak annyira veszek magamnak bátorságot, hogy utolok Ausztria legjelentékenyebb szaklapjában, a „Wiener Medizinische Presse“-ben és a „Wiener Lloyd“-ban megjelent köszönetre.

HIERONIMUS PAGLIANO,

gyógy-tanárr Florenczben.

U. I. Ismétlőadók nagyobb provisióban részesülnek.

Eppen most jelent meg!

Kolozsvártt **Stein János** bizományában:

Channing Ellery Vilmos válogatott művei.

Angolból fordítják és kiadják az unitárius tanárok.

I. KOTET.

Társadalmi tárgyuak.

Tartalma:

1. Előszó. Kriza J.-tól. 2. Az önmivelésről (On self-culture.) Fordította Simén Domokos. 3. A jelen korszakról (On the presentage.) Fordította Ferencz József. 4. A munkás osztályok emeléséről (On elevation of the laboring classes.) Ford. Benczédi Gergely. 5. Észrevételek a nemzeti irodalomról (Remarks on national Literature.) Ford. Uzoni Gábor. 6. A nevelésről (Remarks on Education.) Ford. Kovácsi Antal.

Ára a díszes kiállítású, nagy 8-ad rétű, XVI és 184 lapból álló kötetnek **1 frt 20 kr.**

Deák Ferencz-Adomán.

Ára 1 frt 20 kr.

Kemény Zsigmond tanulmányai.

Kiadja Gyulai Pál. 2 kötet. Ára 4 frt 60.

Tompa Mihály összegyűjtött költeményei.

Kiadták barátai. 6 kötet.

Fűzve 7 frt 20. Diszkrétben 12 frt.

LOTHAIR.

Regény. Irta Disraely B. 2 kötet. Ára 5 frt.

Lecoqu-ur Orcivalban.

Regény. Irta Gaborian Emil. 3 kötet. 3 frt.

Szépirodalmi dolgozatok és szónoklatok a forradalom előtt és után.

Irta Szemere Bertalan. Ára 2 frt.

Elbeszélések

Beöthy Zsoltól. 8-rét, 259 lap. Ára kötve 1 frt. 60 kr.

Karaffa és az eperjesi vértörvényszék.

Történeti korrajz. Irta K. PAPP MIKLÓS.

Második bővített és javított kiadás. 2 kötet. Ára 2 frt.

Vázlatos magyar irálytan,

különös tekintettel a levélírássra, prózai és költészeti példatárral, valamint irály feladványokkal.

Leánytanodai és magán használatra. Irta Mihálfi József tanár. 8-rét, XVI. és 307 lap. Ára 1 frt 20 kr.

Az ember élettanának kézi-könyve.

2-dik teljesen átdolgozott kiadás. Irta dr. Wundt Vilmos.

Magyarra fordította dr. Török Aurél.

Második rész: 97 szövegbe iktatott fametszvényvel.

Nagy 8-rét, VIII. 321—656 lapig. Ára 3 frt

A teljes munka ára 6 frt.

Az ember százezrei köszönhetik szép hajukat az egyes-egyedül létező legjobb és legbiztosabb

hajnövesztőszer-nek.

Nincs már jobb valami

a haj

előmozdítására

miut a világ minden részében oly ismeretes s híressé lett, az orvosi kar által megvizsgált, a legfényesebb és legcsodálatosabb sikerrel koronázott.

18. á. 15,810—1892. sz. a. az összes orosz birodalomra s az összes magyar koronaországokra nézve csász. kir. kiz. szabadalommal kinttintetett

növéseinek

és fentartására.

zolt, és ő cs. kir. apostoli Felsége I. Ferencz József Magyarország és Csehország királya s ausztriai császár stb. által 1865. évi

Reseda-göndörítő-hajkenőcs

melynek szabályszerű használatánál a fejtető legkopaszabb helyen is teljhajzatuakká lesznek, a szürke s vörös hajzat sötétszínűvé válik, csodálatos módon erősíti a hajtalajt, mindennemű korpaképzést pár nap alatt tökéletesen eltávolít, a haj kihullását rövid idő alatt

tökéletesen és mindenkorra megátolja, s a hajnak természetes tenyt ad, és hullámszerűvé

képezi és a legkésőbb korig megőrzi az üszüléstől. Rendkívül kellemes illata és pompás kiállítású által azonkívül még fűdizést is képezi a legfinomabb pipere-asztalnak is.

Egy tégely ára használati utasítással (hét nyelven) 1 ft 50 kr, postán küldve 1 ft 60 k.

Ismétlőadók illő elengedésben részesülnek.

Gyar és főközponti szállítási raktár nagyban és kicsiben **POLT KÁROLY**

illatszerezés és több cs. k. szab. tulajdonosnál Bécsben, Hernalis, Annagasse 15, saját házában, a hova minden írásbeli megrendelés intézendő, melyek a pénz előleges beküldése vagy postai utóvét mellett a leggyorsabban teljesítenek.

Főraktár: **Kolozsvártt** egyedül **Volf János** gyógyszerárban és **Schiesz Károly** gyógyszerésznél Balázsfalván.

NB. Valamint minden kinttű gyárimánynál, úgy már ennél is utánzások és hamisítások kísértetnek meg, s ez okból kéretik mindenki, hogy vásárlás végett egyedül a fentebb raktárhoz forduljon s Polt Károly bécsi reseda-göndörítő-kenőcsét világosan megismerje, figyeljen a fentebbi védjegyre.

(29)

6—20

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel Stein Jánosnál.

Melléklet: Karvázy Gyula kereskedésének árjegyzéke.